ცნობის ფურცელი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

№ 2498 ოთხშაბათი, 19 მაისი 1896—1904 ყოველ-დღიური გამოცემა № 2498

გაზეთის ფასი: წელიწადში—6 მ., თვეში უდამატებოთ—50 კ. დამატებით—75 კ.; ნომერი—3 კ., დამატება—5 კ. ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი „პეტიტით“ პირველ გვერდზე—10 კ., მეოთხეზე—5 კ. ხელის-მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება: „მოამბე“-„ცნობის ფურც.“ რედაქციის კონტორაში [illegible] დიდ ქუჩაზე, № 27 და წ. გამ. ქართველთა ამხანაგობის კიოსკში (ქვაშვეთის ეკლესიის პირდაპირ).

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება.—დასაბეჭდი წერილები რედაქციის სახელობაზე უნდა გამოიგზავნოს.—პირდაპირ მოლაპარაკება რედაქციასთან შეიძლება ყოველ დღე, კვირა-უქმეების გარდა, შუადღის 11—1-ლ საათამდე.

ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, въ редакцію „Цнобисъ-Пурцели“-„Моамбе“. ტელეფონი № 372.

რედაქციისაგან.

ვაცნობებთ ხელის მომწერთ, რომ ვისაც ჟურნალ-გაზეთის დასაკვეთათ შემოტანილი აქვს მარტო „ცნობის ფურცლისთვის“ 3 მან. და 5 ან 6 მან. „მოამბე“-„ცნობის ფურცლისთვის“ დასამატი ფული უნდა გამოგზავნონ მაისის გასვლამდის, წინააღმდეგ შემთხვევაში გამოცემანი 1-ლ თიბათვიდან აღარ გაეგზავნებათ.

15 მაისს ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა

გაბრიელ ლევანის ძე კვიტაშვილი,

რასაც გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ მეუღლე **ნინო აქირთავას ასული და შვილები უშანგი, იასონ და ავთანდილ რძლებით და შვილის-შვილებითურთ.** დასაფლავება მოხდება ივანე ნათლის-მცემლის ეკლესიაში დ. ლანჩხუთს 19 მაისს, ოთხშაბათს. (1—1)

ტფილისის

კერძო სამკურნალო

მკურნალის დ. ა. გედევანიშვილისა.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე.

დილით:

დ. ა. გედევანიშვილი.—შინაგანი, ნერვებისა და წამლობა ელექტრონით 12—1 ს.

ა. ნ. დიასამიძე.—საშარდეს, ქირურგია, ვენერ. სიფილ. და კანისა 11—12 საათამდე.

მ. ტ. მულინი.—ყურისა, ყელისა და ცხვირის. 10—11 საათ.

ა. ი. ბალაჯარიშვილი.—ბავშვებისა. 9—10 ს.

არ. მ. სობოლევსკი.—ხირურგია და ორტოპედია: ორშაბათობით, ოთხშაბათ. და პარასკევ. 1—3 საათამდე.

პ. ა. ბეიერი.—შინაგანი და ბავშვებისა—1—2 საათ. ყოველ დღე.

ექ. ქალ მ. ქ. იოსელიანი.—ქალისა და საბებიო, სამშ. ხუთშ. და შაბათ. 12—1 ს.

ლ. მ. მ., ონიანი.—ქალისა, საბებიო და ბავშ. (შემოწმება ძიძებისა) ოთხშაბათ., პარასკ. და კვირაობით 11—12 საათამდე.

ნ. ტყეშელაშვილი.—კბილისა, 9—11 საათამდე.

საღამოთი:

ბ. მ. სობოლევსკი.—ხირურგია და ორტოპედია. სამშაბათ. და შაბათ. 5—6 ს.

სამკურნალოში ჰხდება ქიმიკურ-მიკროსკოპიული და ბაქტერიოსკოპიული გამოკვლევანი.

სამკურნალოს აქვს ოცი მუდმივი საწოლი.

ფასი რჩევისა და დარიგებისა 50 კაპ., ოპერაციები მორიგებით. კრავატები სამი მანეთიდან ხუთამდე.

ადრესი: კუკია, ველიკოკნიაჟესკის ქუჩა, (კუკიის ხიდიდან მეცხრე სახლი) სახლი აბრამოვისა, № 9. მიხეილის ქუჩიდან-კი 34 Б.

(წლ.) ტელეფონი № 274.

მკურნალი

მიხეილ გედევანიშვილი

იღებს ავადმყოფებს საღამოს 6—7 საათ. წამლობა ელექტრონით.

ყორღანოვის ქ., № 16, საკუთ. სახ., ტელ. 791.

ქუთაისში

კბილის ექიმი ნ. ა. დემიდოვი

(აბორინის შესახვევი, საკუთარი სახლი)

მიიღებს ყოველ დღე. პლომბის გაკეთება და კბილების ჩასმა. (30—140—13)

ექიმი

ა. ნ. დიასამიძე

(კანისა და ვენერიული)

დილის 9—10 ს. საღამოს 7—9 საათამდე. კვირაობით მხოლოდ დილით. მიხეილის პროსპექტი № 123. (თე.—0—87)

კბილის ექიმი

ი. პ. ახალშენიშვილი

(ელისაბედის ქუჩა, № 38).

მიიღებს ავადმყოფებს დილის 9—2 საათამდე. საღამოობით 5—7-მდე. ხოლო კვირა-უქმეობით 9—1-მდე. და საღამოობით 5—7-მდე.

ქუთაისში

კბილის ექიმი

დავით ს. რიჟინაშვილი

იღებს დილით 9—2 საათ. საღამოს 5—7 საათ. პუშკინის ქუჩა, გოკიელოვის სახლი. (30—253—32)

ქუთაისში

ექიმი გ. დ. ნასარიძე

მიიღებს შინაგანი და ნერვების სნეულებით ავადმყოფთ დილით 9—12-მდე საღამოთი 5—7 საათამდე [illegible]ილისის ქუჩა, სახლი ანტიპარმაკლიძისა. (20—7)

ექიმი

პ. ს. მუსხელიშვილი

მიიღებს თვალით ავადმყოფებს დილით 12—? საათ, საღ. 6—7 ს. ყოველ დღე, გარდა სამშაბათისა. წყნეთის. ქუჩა, № 24 სახლი ვაჩნაძისა.

ბავშვების ექიმი

ა. ი. ბალარჯიშვილი

მიიღებს ავადმყოფ ბავშვებს ყოველ დღე დილით 10—12 ს. მიხეილის პროსპექტი ს. № 115 ნემეცების კირკის გვერდზე. (30—178—13)

გადაცვალებულის **თავ. იასონ კონსტანტინეს ძის აბაშიძის ქვრივი, შვილებით, დები და ძმები** გულითად მადლობას უძღვნიან ყველას, ვინც პირადათ, დეპეშით ან წერილით თანაგრძნობა გამოუცხადეს მათ. (1—კ.—1)

ტფილისის ქალაქის

გამგეობა

ამით საყოველთაოდ აცხადებს, რომ გამგეობაში დაიწყო **მიღება შემოწირულებათა** იმ ჯარის-კაცთა ოჯახების სასარგებლოდ, რომელნიც ეხლა გაიწვიეს სამხედრო სამსახურში და შორეულს აღმოსავლეთში იმყოფებიან. ვისაც ჰსურს შემოწირულების გაღება, იმათ იწვევენ გამგეობის კასსაში, საიდანაც დაწესებულ კვიტანციას მისცემენ იმის შესამოწმებლად, რომ ფული მიიღეს. (ნ. 3—3)

ვერაზე, ოლგინის ქუჩის ბოლოში **იყიდება ნაწილ-ნაწილად მიწა** კარგის პირობებით. მსურველთ დაწვრილებით ცნობები შეუძლიანთ გაიგონ: სასახლის ქუჩაზე მ. გ. გულასპოვთან და ოლგინის ქუჩაზე № 18 რ. დ. ფორაქოვთან. (10—3)

ვეძებ ლაქიის ადგილს, ყმაწვილი კაცი 17 წლისა, შემიძლიან გარედ წასვლაც. ადრესი: ველიკოკნიაჟესკის ქ. № 37. სახ. კადურენისა. ნ. ჭედლიძე. (1—210—1)

რუსეთ-იაპონიის ომი

დეპეშები*)

(რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან)

17 მაისი

პეტერბურგი. გენერალ-ადიუტანტის კუროპატკინის დეპეშა, 16 მაისს გამოგზავნილი ხელმწიფე იმპერატორის სახელზე: „იაპონელთა ცხენოსანი რაზმი, რომელიც 150 კაცისაგან შესდგებოდა, 8 ვერსზე მოუახლოვდა სადგურ ვაფანგოუს სამხრეთ-აღმოსავლეთიდან; მაგრამ წინ ჩვენი სადარაჯო რაზმი გადაეღობა და იაპონელები ისევ უკან წავიდნენ. 13 მაისს ჩვენს სადარაჯო რაზმს ზარბაზნების ხმა ესმოდა ცინჯოუს მხრიდან.“

გენერალ-ადიუტანტის კუროპატკინის დეპეშა, სამხედრო მინისტრის სახელზე გამოგზავნილი 17 მაისს: „დილას მივიღე ცნობა, რომ იაპონიის ჯარი კუანდანსიანიდან საიმაძისაკენ გაემართა. ამ ჯარის რაოდენობა არ ვიცით.“

მუკდენი. („რეიტ. სააგენტო“). რუსები ავიწროებენ იაპონელთა ჯარის არიერგარდს; ეს არის იაპონელთა შეჩერების მიზეზი.

ტოკიო. („რეიტ. სააგ.“). იაპონიის ის ესკადრა, რომელიც ცინჯოუს სიმაგრეების აღებაში მონაწილეობას იღებდა, ოთხშაბათს შევიდა ცინჯოუს ბუხტაში. ზღვა ძალზე ღელავდა და ამან დაუშალა ესკადრას დაუყოვნებლივ მონაწილეობა მიეღო ბრძოლაში. რამწამს ზღვა დაწყნარდა, იმწამს ესკადრა მიუახლოვდა ნაპირს და ყუმბარები დაუშინა რუსის ბატარეებს. ამავე დროს იაპონიის ნაღმიან გემების ფლოტილიამ ზარბაზნების სროლა დაუწყო რკინის გზას. დიდ გემების ზარბაზნები, რომლებიც იაპონიის ჯარის მარცხენა ფრთეზე გადაიტანეს, ხელს უწყობდა იაპონელებს და შველოდა სროლის დროს. იაპონელთა იერიში, ნინშანის სიმაღლეებზე მიტანილი, მეტად ცხარე იყო. ასეთი ცხარე და სისხლის მღვრელი ბრძოლა არ ახსოვს ახალ სამხედრო ისტორიას. პირველ იერიშის დროს იაპონელებს სიმაგრეებამდე არც კი მიეღწიათ, რომ რუსებმა ამოჟლიტეს ყველა აფიცერი და სალდათი. ამის შემდეგ იაპონელებმა დაინახეს, რომ საჭირო იყო ჯერ ზარბაზნების დაშენა და მერე იერიშის მიტანა რუსების პოზიციებზე. ამ უკანასკნელ იერიშის დროს იაპონელებმა აიღეს რუსის სიმაგრეები. იერიში მეტად მამაცი და მედგარი იყო. იაპონელებმა შესძლეს რუსის თავდასაცველ სიმაგრეების შერღვევა; ამასთან აღმოაჩინეს რუსის მიერ მიწაში ჩაწყობილი ნაღმები. იაპონიის ქვეითა ჯარი სასროლ მანძილზე მიუახლოვდა რუსის სიმაგრეებს, მაგრამ გაბმულ მავთულებს წააწყდა. ერთგან იაპონიის ქვეითა ჯარმა ღია ადგილი ჰნახა, შევიდა და იერიში განაგრძო. დიდი ბედნიერება იყო იაპონელებისათვის ჩაწყობილ ნაღმების აღმოჩენა; რომ აფეთქებულიყო, დიდ-ძალი იაპონელი გაწყდებოდა და რუსებიც პოზიციას შეინარჩუნებდნენ. დილის 11 საათისთვის იაპონელებმა ჩააჩუმეს რუსის უმთავრესი ბატარეები. იაპონელები 200 მეტრზე მიუახლოვდნენ რუსის თხრილებს, საიერიშოდ გასწიეს წინ, მაგრამ უკუგდებულ იქმნენ. მაშინ იაპონიის არტილერიამ ხელ-ახლა ასტეხა სროლა და საღამო ჟამზე იაპონიის ერთმა რაზმმა დაიჭირა რუსების თხრილების ნაწილი და ამით გაარღვია რუსის სიმაგრეები. იაპონიის დანარჩენი ჯარი, ამხანაგების გამარჯვებით აღფრთოვანებული, მედგრად ეცა რუსის ჯარს და მალე აიღო კიდეც გორა.

სეული. („რეიტ. სააგ.“). ირწმუნებიან, რომ ორმა რუსის რაზმმა გასჭრა ტელეგრაფის მავთულები სამხრეთის მხარეს, პუკაჩანიდან რამდენსამე მილის სიშორეზე.

ტოკიო. („რეიტ. სააგ.“). გენერალი ოკუ იუწყება: ნანშანის „გორაზე იერიშის მიტანის დროს მე-4 დივიზია იაპონელთა წინ მიმავალ ჯარის მარჯვენა ფრთეს შეადგენდა. ქვეითა ჯარის მე-3 დივიზიამ, ციხის არტილერიისა და საზღვაო ჯარის ორმა ბატარეიამ და იაპონელთა მე-4 დივიზიამ სძლია რუსების მარცხენა ფრთეს. რუსებს ზარალი ჰქონდათ იმის გამო, რომ ამ ფრთეს იაპონიის ფლოტი უშენდა ზარბაზნებს ცინჯოუს ბუხტიდან. ბოლოს და ბოლოს ეს დივიზია შეიჭრა რუსების პოზიციებში. იმას დაუყოვნებლივ ორი დანარჩენი დივიზიაც მიჰყვა. რუსების ჯარმა ცეცხლი წაუკიდა საწყობებს დაფანშენში და უკან დაიწია. იაპონელთა სამხედრო ალაფი: 68 ზარბაზანი, 10 ტყვიის მტყორცნელი ზარბაზანი და ბევრი სამხედრო სურსათი. იაპონელებმა დაკარგეს 3,500 კაცი, რუსებმა კი დასტოვეს ბრძოლის ველზე 500-ზე მეტი მოკლული“.

ტოკიო. („რეიტ. სააგ.“). გენერალმა ოკუმ გამოაქვეყნა პროკლამაცია, რომლითაც ლიაოდუნის მცხოვრებთ მიმართა და დაჰპირდა, თქვენ სიცოცხლესა და ქონებას დავიცავთ და დაჭერილ სახლებისა და ჯარებისათვის წაღებულ სურსათის ფასს მოგცემთო. სასტიკად დასჯას ემუქრება იმათ, ვინც რუსებს დახმარებას გაუწევს.

ჩიფუ („რეიტ. სააგენტო“). დღეს მოვიდნენ აქ ორის ნავით დალნიდან 13 მაისს გამოქცეულნი. იტყობინებიან, რომ საკანონირო გემი, რომელმაც ტალიენვანის ბუხტიდან მონაწილეობა მიიღო 14 მაისს მომხდარ ბრძოლაში, გემი „ბობრ“-ი იყო, რომელიც დალნიში პორტ-არტურიდან მივიდა. მას იაპონელთა გემები დაედევნენ, მაგრამ ჩამოშორდნენ, რადგან ზღვაში ჩაწყობილ ნაღმებს უფრთხილდებოდნენ“.

სეული. („რეიტ. სააგ.“). ამერიკის კონსული დალნიში მორგანი მოვიდა აქ ფუზანიდან ხმელეთით და ამბობს, კორეიაში სრული სიწყნარე და მშვიდობიანობა სუფევსო. არსად არ გამოჩენილან ტონგაკები ან სხვა ყაჩაღები; კარგად მიდის რკინის გზის აშენების საქმე, რომელიც ფუზანიდან სეულში გაჰყავთ. წლის დამლევამდის გზა დასრულებული იქნება.

ტოკიო. („რეიტ. სააგ.“). გამოირკვა, რომ იაპონელებმა ნანშანთან 3,500 კაცი დაჰკარგეს.

ბლაგოვეშენსკი. შედგა არა ჩვეულებრივი კრება წითელ ჯვრის გამგეობისა ქალაქში საავადმყოფოების გახსნის შესახებ, რომლებშიაც 300 საწოლია. წითელ ჯვარს დაუთმეს ორი გემი, ავადმყოფთა და დაჭრილთა ბრძოლის ველიდან ქალაქში მოსაყვანად.

18 მაისი

მუკდენი. (სააგენტოს საკუთ. კორესპონდენტისაგან). იაპონიის მესამე არმია ნაპირზე გადმოდის დაგუშანში. აღმოჩნდა, რომ იაპონელები დაიანხეს ნაპირით მიდიან მიუანისაკენ.

რადგან ფლოტით შეუძლებელია პოზიციების დაცვა ცინჯოუს სამხრეთით, ამიტომ ამ პოზიციას მხოლოდ დემონსტრატიული მნიშვნელობა ჰქონდა. პოზიცია გამაგრებული იყო იმ ზარბაზნებით, რომელიც რუსებმა ჩინელთ წაართვეს 1900 წელს. პოზიცია იაპონელებმა დიდის ზარალით აიღეს და ეს გარემოება არა სცვლის საქმის მდგომარეობას.

მუკდენი. („რეიტ. სააგ.“). იაპონიის ჯარი ფინხუანჩენიდან ჩრდილოეთით უძრავად სდგას. ხანდახან მცირე შეტაკება აქვთ მხოლოდ მოწინავე რაზმებს.

ნიჟნეტაგილსკი. აკურთხეს საავადმყოფოს შენობა 50 დაჭრილისათვის. შენობა წითელ ჯვრის ადგილობრივმა განყოფილებამ ააგო.

ტოკიო, 15 მაისი („რეიტ. სააგ.“). ჯავშნიან გემის „იოშინო“-ს დაღუპვის შესახებ შემდეგს იტყობინებიან: ბევრ მეზღვაურის დაღუპვის მიზეზი ესაა: როცა გემები ერთმანეთს დაეტაკნენ, „იოშინო“-ს შენგრეული ნაწილი უნდოდათ პლასტირით შეეკეთებინათ, მაგრამ ზიანი იმდენად დიდი აღმოჩნდა, რომ წყლის დენა ვერ შეაჩერეს. გემი მარჯვნით გადიხარა და ჩაძირვა დაიწყო. მაშინვე ჩაუშვეს მარჯვენა ბორტიდან ხუთი ნავი, ხოლო მარცხენიდან—ერთი. ყველა ნავი ხალხით იყო სავსე, მაგრამ ვიდრე ნავი წყლამდე დაეშო, გემი დაწვა მარჯვენა ბორტზე და ჩაიძირა; ამასთან ხუთივე ნავი დაამტვრია გემის ანძებმა და ბაკშტანგებმა. მეზღვაურთა ნაწილმა, რომელიც მარცხენა ბორტიდან ჩავიდა, მიაღწია კრეისერ „კასუგა“-მდე, რომელიც „იოშინო“-დან 600 მეტრის მანძილზე იდგა. იმდენად ხშირი ნისლი იყო, რომ კრეისერ „კასუგა“-ს პროჟექტორი ძლივს მოსჩანდა. „კასუგა“-დან დაუყოვნებლივ გაიგზავნა სამი ნავი, მაგრამ ამათ ვეღარ ჰნახეს „იოშინო“-სა და იმის მეზღვაურთა კვალი. შეტაკების დროს „კასუგა“ „იოშინო“-ს დაეჯახა მარცხენა მხრიდან, მაშინასთან. შეჯახებისაგან დაზიანდა დინამომაშინები, რის გამოც მთელ გემზე ერთბაშად ჩაქრა ელექტრონი.

18 მაისი. იაპონიის სესხზე იმდენმა მოაწერა ხელი, რომ თანხა სამჯერ აღემატა.

ვეიჰაივეი. გენერალ სტესსელს მინდობილი აქვს დაიცვას ყოველი მტკაველი მიწა პორტ-არტურსა და ცინჯოუს შუა, რომ ამ რიგად შეაჩეროს იაპონიის მთავარ ჯარის

---

*) გაზეთთან ერთად ხელის მომწერთ ეგზავნებათ კვირასა და ორშაბათს მოსული დეპეშები.

მუკდენისკენ გალაშქრება. გენერალმა სტესსელმა საჩქაროდ ერთი მეორეზე მოაწყო მთელი რიგი გამაგრებულ პოზიციებისა. ამ პოზიციებიდან იაპონიის გენერალმა ოკუმ ექვსის დღის ბრძოლის შემდეგ აილო მხოლოდ პირველი რიგი. რუსებმა თავიანთ სიმაგრების მეორე რიგზე დაიწიეს და დაიჭირეს ძლიერი პოზიცია პორტ-არტურთან.

ნიუ-იორკი. („რეიტ. სააგ.“). იაპონიის ჯარის მეორე დივიზია გაიგზავნა იაპონიიდან. ჰფიქრობენ, რომ ეს დივიზია ეცდება მოუაროს კორეის ჩრდილოეთ-აღმოსავლეთით რუსის არიერგარდს, რათა ამ საშუალებით სრულიად მოსწყვიტოს და გზა შეუკრას რუსის კავალერიას, რომელიც გენერალკუროკის ჯარს მოექცა უკან.

(ღამის დეპეშები იხილე მე-3 გვერდზე)

ჟურნალ-გაზეთებიდან

ომის ამბები. პორტ-არტურის ესკადრის უფროსად ნამყოფს ვიცე-ადმირალ სტარკს უთქვამს: პორტ-არტური ხმელეთიდან, თუ ზღვიდან მშვენივრადაა გამაგრებულიო. კვანტუნის ნახევარ კუნძულის ყელი (ცინჯოუს ქვემოდ, სადაც 13 მაისს დიდი ბრძოლა მოხდა) ზარბაზნებითაა სავსეო. ზღვის ნაპირას ორ რიგად აწყვია ბატარეები. ამას წინად გენერალმა ფოკმა პორტ-არტურთან ახალი სიმაგრებიც ააშენა, ასე რომ პორტ-არტური ეხლა ნამდვილად მიუვალი ციხეა“. („რ. ლ.“).

„ფრანკფურტ. ცაიტუნგ“-ს სწერენ: გენერალი სტესელი ირწმუნება, პორტ-არტურის აღება შეუძლებელიაო. პორტ-არტურის გარშემო ამას წინად ახალი ფორტები (სიმაგრეები) ააგეს, ბევრგან მიწაში ნაღმები ჩააწყეს. პორტ-არტურში ამ ჟამად სახადით ავადმყოფობა გახშირდა. ექიმებს მეტად ბევრი საქმე გაუჩნდათ. ჯარის ექიმებს ფლოტის ექიმებიც ეხმარებიან; ახალ საავადმყოფოებს აშენებენ დაჭრილებისათვის. საკვები სურსათი საკმაოდა აქვთ რუსებს. პირველ ორ თვეს სრულ პორციას მისცემენ სალდათებს. („რ. ლ.“).

„პეტერბურგსკია ვედომოსტი“ სწერს: ამას წინად ხმა გავრცელდა, რუსის 1 რანგის კრეისერი „ბოგატირი“ ვლადივოსტოკს ახლო ხშირ ჯანყისა და დიდ ღელვის დროს ქვებზე გაირიყაო. ეხლა ამბობენ, ეს ხმა ტყუილიაო: ქვა-ნახშირის მზიდველ გემ „ვლადივოსტოკ“-ს დაემართა ასეთი საქმე და არა „ბოგატირ“-საო.

„დეილი ნიუს“-ის კორესპონდენტი იუწყება ტიანძინიდან: ხუნხუზები ყოველ დღე მანჯურიის რკინის გზის დანგრევას ცდილობენ. რუსები ამბობენ, ამ გზის დაცვამ საქმე გაგვიჭირაო.(„ნ.“).

იაპონური გაზ. „ჯიჯი შიმპო“ ჰფიქრობს, რუსის ჯარი აღარ დაიხევს უკან, ლიაოსთან მოიცდის და იაპონიის ჯარს შეებრძოლებაო.

„კელნიშე ცაიტუნგ“-ის კორესპონდენტი იუწყება: იაპონიის პირველმა არმიამ საიმაძი გაამაგრა და იქ ჯარი ჩააყენა, ასე რომ საიმაძიში მიმავალი გზა ეხლა მთლად იაპონელების ხელშია. რუსის ყაზახები მაინც ყველგან დადიან და იაპონელების ჯარს ზურგიდან მოექცევიან ხოლმეო. („რ. ვ.“).

„რუს“-ს დეპეშით ატყობინებენ ლიაოიანიდან: 7 მაისს, დაგუშანს ახლო, სოფ. სითხუჩინზესთან რუსის ყაზახებს იაპონელებთან შეტაკება მოუხდათ. ამ ბრძოლაში დაჭრილმა ყაზახმა გვიამბო: „7 მაისს საღამოს იაპონელებს შევხვდით. ესაულ ბეკლემიშევის ბძანებით, ჩვენი რაზმი იაპონელებს დაეცა. იაპონელები უკან წავიდნენ, ჩვენ პატარა გორაზე ავედით; დავინახეთ, რომ გორას იქით იაპონელები იყვნენ ჩასაფრებულნი. უცებ თოფები დაგვახალეს. ესაულმა ბეკლემიშევმა გვიბრძანა: „ხმლები იშიშვლეთო“. მაგრამ ამ დროს იაპონელებმა ცხენი მოუკლეს და ხელ-ახლა თოფები დაგვახალეს. ბეკლემიშევმა გვიბრძანა: „გაიფანტენით და წადითო“, მაგრამ იმ წამსვე ტყვია მოჰხვდა და დაეცა. ამავე დროს 2 სხვა აფიცერიც დაიჭრა. ჩვენი რაზმი გამოიქცა. სულ 3 აფიცერი და 30 ყაზახი დაგვაკლდა. აქამდე ვერც ერთი აფიცერი ვერვიპოვეთ.

„ტაიმს“-ს ატყობინებენ ტოკიოდან: ჯავშნიან გემ „ხაცუზე“-ს დაღუპვამ მაინც და მაინც ძლიერ როდი დააღონა იაპონელებიო. იაპონური გაზეთები სწერენ, ჩვენ ხალხს წინანდებურად მტკიცედ სწამს ფლოტის უფროსების [illegible], [illegible] და გამოცდილება, ამნაირ უბედურებას ეხლანდელ ომში ვერავინ აიცილებს თავიდანო. („ნ.“).

ფინხუანჩენთან რუსებს ბევრი აფიცერი და ჯარის-კაცი დაუსაფლავებიათ; ეს აფიცრები და ჯარის-კაცები ტიურენჩენთან 18 აპრილს ბრძოლის დროს მოუკლავთ იაპონელებს. („რ. ს.“).

იაპონიის იმპერატორის ექიმს დოქტორს ხაშიმოტოს, დოქტორებს სატოსა, კიკუშისა და სამს გამოჩენილს ხირურგს ებრძანათ, ტოკიოსა, ხიროშიმასა და მასუიამაში გამართულ სამხედრო საავადმყოფოებს უმაღლესი კონტროლი გაუწიეთო. საავადმყოფოები, სადაც დაჭრილი იაპონელები და რუსები წვანან, მეტად მშვენივრადაა მოწყობილი. („რ. ვ.“).

„დეილი მეილ“-ის კორესპონდენტი მეკენზი სწერს: იაპონელები რუსის გემებსა, ზარბაზნებსა, ყუმბმარებსა და ცხენებს ეხლა თითონ რუსების წინააღმდეგ მოიხმარებენ ბრძოლის დროსაო. („რ. ლ.“).

ბ-ნი ნემიროვიჩ-დანჩენკო სწერს: რუსებმა ერთი იაპონელ აფიცერს წრე შემოავლეს და დატყვევებას უპირობდნენ. აფიცერმა ტყვეობას თავის მოკვლა არჩია. მანჯურიაში ყველაფერი გაძვირდა. მართალია ჩინელებიც ძვირად ჰყიდიან, მაგრამ რუსის ვაჭრებმა გადააჭარბეს: ყველაფერს სწორედ მამასისხლად ჰყიდიან. („რ. ს.“).

იაპონელ დიპლომატისა და ჟურნალისტის აზრი ეხლანდელ ომზე. გერმანულ გაზ. „ალგემ. ცაიტუნგ“-ის რედაქტორს ვენაში იაპონელ დიპლომატთან უსაუბრნია. რედაქტორს უკითხავს: იაპონიის გემების დაღუპვა გულს ხომ არ გაუტეხდა იაპონიის ხალხსაო?

— სულაც არაო,—მიუგია დიპლომატს, ჩვენ დღესაც იმედი გვაქვს, რომ იაპონია უსათუოდ გაიმარჯვებს. ეს იმედი რომ არა გვქონოდა, არც ომს დავიწყებდით. დღემდე ისე კარგად მიდიოდა ჩვენი საქმე, რომ ჩვენ თვითონაც გვიკვირდა. ასე რომ ეხლა გინდაც ცოტათი ვიმტყუნოს, მაინც ვერ დავემდურებით ბედს. ევროპა ჩვენს ხალხს ვერ იცნობს. დარწმუნებულნი ვართ, რომ გავიმარჯვებთ და ნამდვილადაც გავიმარჯვებთ. ყველანი გავწყდებით და მანჯურიასა და კორეას-კი რუსეთს არ დავუთმობთ. თუ რუსებმა გაიმარჯვეს, მაშინ ჩვენ ახლო აღარას მიგვაკარებენ, კორეიდანაც გაგვდევნიან. ამიტომ ჩვენ ყველაფერს შევწირავთ ამ ომს და რუსეთს-კი არ დავეჯაბნებით. მოზარდ ახალგაზრდობასა და უძლურ ბერიკაცებს გავგზავნით საომრად, ხელითა, ფრჩხილებითა და კბილებით ვიბრძოლებთ, ყველანი თავს შევაკლავთ, გავწყდებით, მაგრამ უსათუოდ კი გავიმარჯვებთ. აი ასე ჰფიქრობს მთელი ჩვენი ხალხი!

მეორე იაპონელს ეხლანდელ ომზე წერილი დაუწერია ერთს გერმანულ გაზეთში და იგივე აზრი გამოუთქვამს. იაპონელი სწერს: „ევროპაში იქნება არ იცოდნენ, რომ რუსები ჩვენი მოსისხლე მტრები არიან. 30—40 წელიწადია, რუსები სულ ჩვენ მტრობაში არიან და ჩვენც დასახვედრად და პასუხის გასაცემად ვემზადებით. ევროპიელებს არა სჯეროდათ, რომ რუსეთი ასეთი საშიში მტერი იყოს ჩვენი, მაგრამ უკანასკნელმა ამბებმა დაგვიმტკიცეს, რომ ჩვენ მართლები ვიყავით. რუსეთი ჩვენთვის „თეთრს საფრთხეს“ წარმოადგენს და გარწმუნებთ, რომ ეს საფრთხე უფრო საშიშია ჩვენთვის, ვიდრე თქვენთვის „ყვითელი საფრთხე“. იაპონელებს ტყუილად როდი ეძახიან „შორეულ აღმოსავლეთის ინგლისელებს“. ჩვენ კუნძულებს ხალხისათვის დასასახლებელი ადგილები, ვაჭრობისა და მრეწველობისათვის ბაზარი [illegible], დაუმუშავებელი მასალა, საქონელი სჭირია. დიდმა სახელმწიფოებმა მთელი ქვეყნიერობა დაიჭირეს და ჩვენ-კი ერთს ფეხის გადადგმა ადგილს არსად არ გვანებებენ. ხმა რომ არ ამოგვეღო, მთელ აღმოსავლეთ აზიას ჩვენ თვალ წინ სხვები მოიტაცებდნენ... ამბობენ, რუსეთი სახელის გულისათვის იბრძვის, დიდი, ძლიერი სახელმწიფოა და დათმობა არ შეუძლიანო. ეს მართალია, მაგრამ მანჯურია და პორტ-არტური რომ ხელში არ ჩაეგდო, განა სახელი გაუტყდებოდა, ან განა ადგილები აკლდა? ჩვენ-კი უმანჯურიოდ ცხოვრება არ შეგვიძლიან, ათასი წელიწადია ამ ქვეყანასთან დიდი ვაჭრობა და დიდი მისვლა-მოსვლა გვაქვს. პორტ-არტურის დაჭერით რუსეთმა ხომ ჩინეთის გზაც მთლად შეგვიკრა; რუსეთი ამასაც არ დასჯერდა და კორეის დაჭერაც მოინდომა... იქნება რუსეთი მარტო სახელისათვის იბრძოდეს, ჩვენ-კი ჩვენის ეკონომიურ მომავლისა და—უფრო მეტი—ჩვენის სახელმწიფო დამოუკიდებლობისა და თვით-მყოფელობისათვის ვიბრძვით. სხვა სახელმწიფოები აღმოსავლეთ აზიაში მხოლოდ ეკონომიურ სარგებლობასა და ინტერესებს მისდევენ; ამიტომ ამ სახელმწიფოებთან ბრძოლა და ცილობა მშვიდობიანადაც შეგვიძლიან, მით უმეტეს რომ ჩვენი მრეწველობა დღე და დღე ძლიერდება და ჩვენი ქვეყანა ყველაზე ახლოა აღმოსავლეთ აზიასთან. სულ სხვაა ჩვენი მეზობელი რუსეთი: ეს სულ სხვა გზას adგა. მანჯურიას მთლად დაიჭერს და შიგ აღარავის არ გააწაწანებს; ამიტომ მეტი ჩარა არ იყო,—იაპონიამ ომი გამოუცხადა რუსეთს. იტყვიან, იაპონია რომ დამარცხდესო. ამის მთქმელს ავიწყდება. რა ძნელია ჩვენის ხალხის დამარცხება. ევროპიელებმა არ იციან, რამდენმა ათასმა კაცმა მოინდომა ბრანდერებზე წასვლა და პორტ-არტურის ჩაკეტვა. ამისთანა ხალხი არავის გაესრესინება. გინდაც რუსებმა ყველგან გაიმარჯვონ, მაინც ჩვენი ჯარის-კაცები სულ გასწყდებიან და დამარცხებულები-კი არ დაბრუნდებიან სამშობლოში... მალე მთელი ქვეყნიერობა გაიგებს, რა დიდი ამბები მოხდება პორტ-არტურთან... ამ ციხეს ჩვენი ჯარი ხმელეთიდან აიღებს; ჩვენი ჯარის-კაცები ათასობით თავგანწირულადა და აღტაცებით გასწყდებიან, ოღონდ-კი პორტ-არტური რუსებს წაართვან.... ევროპიელები ამბობენ, ვითომ იაპონია ცრუ, ყალბ, მზაკვრულ პოლიტიკას ადგეს. რუსეთი პატიოსან პოლიტიკას მისდევდა, როცა ჩვენის სისხლით მორწყული პორტ-არტური მოურიდებლად ხელიდან წაგვართვა და სისხლის დაუღვრელად, თოფის გაუსროლელად თითონ დაისაკუთრა? ჩვენ ჯარის-კაცებს სულ კანკალი მოსდით ჯავრისაგან, როცა ამ ციხესა ჰხედავენ. პორტ-არტურს უსათუოდ ავიღებთ და ამ ომშიაც უსათუოდ ჩვენ გავიმარჯვებთ. იაპონიის წინააღმდეგ მარტო რუსის სალდათები იბრძვიან, რუსეთის წინააღმდეგ-კი მთელი იაპონიის ხალხი იბრძვის და იცოდეთ, რომ ეს ხალხი არა მსხვერპლს არ მოერიდება, ოღონდ ამ ომში გამარჯვებული გამოვიდეს“.

კაპიტან ხიროზეს წერილი. ინგლისურ გაზ. „მორნინგ პოსტ“-ში დაბეჭდილია 14 მარტს პორტ-არტურთან ბრძოლაში მოკლულ იაპონელ კაპიტან ხიროზეს კერძო წერილი. ხიროზეს ომის დაწყების უმალ, სხვათა შორის, მიუწერია თავის ნათესავებისათვის:

„რუსული ენაც მხოლოდ იმისათვის შევისწავლე და მეზღვაურადაც მხოლოდ იმისათვის გავხდი, რომ რუსეთის ჯავრი ამომეყარა; მთელი ჩემი სიცოცხლე სულ იმას ვნატრულობდი, რომ რუსებთან ომს მოვსწრებოდი. ეხლა ბრძანება მოგვივიდა, წადით და რუსეთის ფლოტი გაანადგურეთო. ამაზე ბედნიერი წამი ჯერ არ გამომიცდია. ახ, რა მოუთმენლად ველოდი ამ წამს; ისე გამიხარდა, რომ მინდოდა სულ მეყვირნა და მეხტუნა! 25 იანვარს შუადღისას, ჩვენი ფლოტი სასებოდან გავიდა რუსეთის ესკადრის გასანადგურებლად. ჩვენს მამაცობასა და ოცნებას საზღვარი არა ჰქონდა; მალე ჩვენს მტრებს შევეყრებით და გავანადგურებთ! ჩვენ რუსებზე უკეთესი გემები გვაქვს, უკეთესი აფიცრები და მეზღვაურები გვყავს; ყველანი დარწმუნებულნი ვართ, რომ გავიმარჯვებთ. ყველანი ძლიერ გახარებულნი და აღფრთოვანებულნი ვართ, ყველანი უსაზღვრო ბედნიერებასა ვგრძნობთ!“...

ახალი ამბავი

◆ კვირას, 16 მაისს, ნაშუადღევის 1-ლ საათზე, ანჩისხატის საკრებულო ტაძარში გადახდილ იქმნა **პანაშვიდი** „ქართველთა შორის წ.-კ. გამავრცელებელ საზოგადოების“ გარდაცვალებულ დამფძნებულების სულის მოსახსენებლად. პანაშვიდს დაესწრნენ საზოგადოების წევრნი და გარეშე ხალხიც. პანაშვიდს შემდეგ შესაფერისი ქადაგება წარმოსთქვა მამა პ. კარბელაშვილმა.

◆ ორშაბათს, 17 მაისს, დაკრძალეს ახლად გარდაცვალებული **იოსებ ზოსიმეს ძე ბაქრაძე.** მიცვალებული თავის სახლიდან დილის 9½ საათზე გაასვენეს წმ. ნიკოლოზის ეკლესიაში, სადაც გადახდილ იქმნა წირვა და პანაშვიდ პანაშვიდს შემდეგ გრძნობით სავსე სიტყ წარმოსთქვა ნ. ლომაურმა. შემდეგ გვა გაასვენეს პეტრე-პავლეს სასაფლაოზე იქ დაკრძალეს. გასვენებას დაესწრნე წერა-კითხვისა და დრამატიულ საზ გადოების გამგეობანი, ქართულ ჟურნალ-გა ზეთების რედაქციის წევრნი, ტფ. სამ ბანკის გამგეობა და მოხელენი (განსვენ ბანკში მსახურებდა ბოლო წლებში) და ძალი საზოგადოება. განსვენებულის კუ რამდენიმე გვირგვინი ამშვენებდა.

◆ ტფილისის გუბერნატორმა ნება თო „ქართველთა შორის წერა-კითხვის გა მავრცელებელ საზოგადოებას“ მეორედ გა მართოს **სეირნობა საქველმოქმედო ბაზ რით,** რადგანაც წინანდელ ბაზრიდან სუ 145 მ. დარჩა. ბაზარი გაიმართება გ. სხირ ტლაძის ბაღში, დვორცოვი ქუჩაზე, 23 მაისს. წინანდელ ბაზრიდან საზოგადოებ თითქმის ყველა ნივთები გაუყიდველი დარ ჩა, ასე რომ ახლად ნივთების შეძენა აღა მოუხდება ამ საზოგადოებას.

◆ გუშინ, 18 მაისს, ტფილისის სამოსამართლო პალატამ, ბ. ორლოვსკის თავ მჯდომარეობით, წევრების—დობროვლია სკის და გეგიძის თანადასწრებით, განიხილ სილნალის **ფოსტის გაცარცვის საქმე.** ბრა მნაშავეთ იცავდნენ ნაფიცი ვექილებ გრუზენბერგი, გვაზავა, ტურკევიჩი დ ბალდასაროვი. სამოსამართლო პალატ დაამტკიცა ოლქის სასამართლოს განა ჩენი, რომლის ძალითაც შიო ღლონტ თათარყან მამულაიშვილს, კაცია ჭელ ძეს და ისიდორე მახარაძეს გადაუწყვ ტეს 15 წლის კატორღა, მხოლოდ მიხე ნაცვლიშვილს—10 წლით.

◆ ტფილისის გუბერნატორმა აცნობა ს გუბერნიო საგლეხო საქმეთა საკრებულო რომ კარხაზის, ვაჩიანის და ბარალეთის სო ფლის საზოგადოებებს, ახალქალაქის მაზრა ში, **დაენიშნათ მთავრობის მხრივ** მამა**სახლისები** თითო 240 მანეთ ჯამაგირით ეს ჯამაგირი ამ მამასახლისებს ამ სოფლე საზოგადოებებმა უნდა აძლიონ.

◆ როგორც გვატყობინებენ, კავკ სამოქალაქო და სამხედრო **ბეითლებს** შუ **მდგომლობა აღუძრავთ** შინაგან საქმეთ სამინისტროს წინაშე, რომ ქალაქ ტფილისში გახსნილ იქმნას კავკასიის განყოფილება რუ სეთის საბეითლო საზოგადოებისა.

◆ მომავალ სამოსწავლო წლიდან ბათუ მის 6 კლასიან საქალაქო სასწავლებელთან არსდება **საფოსტო-სატელეგრაფო კლასე ბი 2** წლის კურსით. ამ სასწავლებელში შესვლის უფლება ექნებათ იმათ, რომელთაც ოთხ-კლასიანი საქალაქო სასწავლებელი ან რეალურ სასწავლებლისა და გიმნაზიის ოთხ კლასი ექმნებათ გათავებული. ვინც კურსებ გაათავებს, იმას მიენიჭება ფოსტა-ტელეგრა ფის მე-5 კლასის მოხელის უფლება და ჩაი რიცხება სამსახურში უეგზამენოდ ვაკანსიის გახსნისათანავე.

◆ 16 მაისს ექიმ ქანანოვის თავმჯდ მარეობით მოხდა პირველი კრება ტფილისში ახლად დაარსებულ **მებაღეთა და მებ ტნეთა ამხანაგობისა.** კრებამ გაიცნო წეს დების პროექტი. კამათი გამოიწვია წინად დებამ იმის შესახებ, რომ ეს ამხანაგობ შეუერთდეს მიწათ-მოქმედების მინისტრი რწმუნებულთან არსებულ მეხილეობის სა ზოგადოებას. კრებამ ბოლოს სასურველად სცნო ეს შეერთება და ამოარჩია ექიმის ქა ნანოვის თავმჯდომარეობით ოთხი კაცი რომელთაც დაევალათ მოლაპარაკება მეხი ლეობის საზოგადოების გამგეობასთან.

◆ სახელმწიფო სადგილ-მამულო ბანკი ტფილისის განყოფილების სადგომში 28 მაი სისათვის დანიშნულია მეორე **საჯარო ვა ჭრობა** ამ ბანკში დაგირავებულ სოფლის მა მულებისა.

◆ **ტფილისელმა მეეტლეებმა** გუშინ სთხოვეს ქალაქის გამგეობას, მოუმატოს სა მგზავრო ნიხრს.

◆ ტფილისის ქალაქის **საბჭოს კრე** ნიშნულია 20 მაისისათვის.

◆ დუშეთის მაზრის **მომრიგებელ** მუ**მავალს,** თავ. ი. ჯანდიერს, თავი დაუნე ბებია სამსახურისთვის. მის ადგილას, რო გორც გვატყობინებენ, ასახელებენ დუშეთის მაზრის უფროსის თანაშემწეს გ. დ. ჭონ ქაძეს.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

◆ ტფილისის გუბერნატორმა აცნობა სიღნაღის მაზრის უფროსს, რომ მან ნება დართო **ჩაილურის სოფლის საზოგადოებას** სათადარიგო პურის მაღაზიიდან ისესხოს 380 ფუთი ხორბალი, გაყიდოს და ფული თავის საჭიროებისთვის მოიხმაროს.

◆ ტფილისის **საკომერციო სასწავლებელში** სწავლა დასრულდა 15 მაისს. მეოთხე კლასის მოსწავლენი წლიურ ნიშნების მიხედვით უეგზამენოდ გადაიყვანეს შემდეგ კლასში.

◆ ტფილისის გუბერნატორმა დაამტკიცა **თელავის თვით-მმართველობის** მიერ მამასახლისად არჩეული ვაჭარი ყულიჯანოვი.

◆ ბუნების მკვლევართა საიმპერატორო საზოგადოება მოსკოვში ამ ზაფხულს ტფილისის გუბერნიაში **მინერალოგიურ გამოკვლევის** მოსახდენად ჰგზავნის მოსკოვის უნივერსიტეტში მინერალოგიის კათედრაზე დატოვებულ ნ. ი. სურგუნოვს.

◆ **თელავი**. 14 მაისს თელავის საპყრობილედან ტფილისში ეტაპით გაჰგზავნეს 22 პატიმარი. ამათში 12 კაცი სოფლის საზოგადოებათა განაჩენების ძალით გაგზავნილი არიან სხვა-და-სხვა ადგილას გადასასახლებლად.

◆ ბელგიის უსახელო საზოგადოებამ შეატყობინა გუშინ ქალაქის გამგეობას, რომ 19 მაისიდან საზოგადოება შეუდგება პუშკინის ქუჩაზე ელექტრონის ტრამვაისათვის ლიანდაგის დაგებასო.

◆ ამას წინად ტფილისის ქალაქის გამგეობამ მისწერა სახელოსნო სასწავლებლის დირექტორს, შეგვატყობინეთ, სადა აქვს სკოლას შენახული ის ნივთები, რომელნიც მიღებულია ბ-ნ შვაბესაგანაო. გუშინ დირექტორმა აცნობა, თუმცა სამეურნეო კომიტეტმა ყოველივე იღონა, მაგრამ ნივთები მაინც არსად აღმოჩნდა და შესაძლებელია, სულაც დაკარგული იყოსო. ამასთან დირექტორმა სთხოვა გამგეობას კრედიტორთა სიაში შეიტანოს შვაბეს ვალი, რადგან არ შეგვიძლიან ახლა გავისტუმროთო.

◆ ტფილისის ოლქის სასამართლოს ბრალმდებელმა შეატყობინა გუშინ ქალაქის გამგეობას, რომ ის საქმე, რომლითაც სამსახურის დროს ბოროტ-მოქმედების ჩადენა ჰბრალდება ქალაქის სამხედრო საკრებულოს საქმის მწარმოებელად ნამყოფს განკვეგიჩს და საკრებულოს ზოგიერთ პირებს, გაეგზავნა განსახილველად გუბერნატორსაო. ბრალმდებელი სწერს გამგეობას, გუბერნატორს შევატყობინე, რომ ეს საქმე მოისპოს, რადგან დანაშაულობა არა მტკიცდებაო.

◆ განჯის საგუბერნიო მთავრობამ შუამდგომლობა აღძრა უმაღლეს მთავრობის წინაშე, რომ ნ. დ. აფანასიევის სახელზე არსებულ განჯის ქალაქის სამკურნალოში შემოღებულ იქმნას გადასახადი შეძლებულ ავადმყოფების შესანახსა და წამლობაში, დღეში ათი შაური.

◆ ტფილისის ქალაქის გამგეობის მინდობილებით ნ. პ. კოკჩაევმა უკვე შეიმუშავა პროექტი ეგრედ წოდებულ სასამართლოს სტოლის მოწყობის შესახებ. როგორც წინადაც აღვნიშნავს, ამ სტოლის საქმეები ძალიან აწეწილ-დაწეწილია, რა მიზეზითაც ქალაქს დიდი ზარალი აქვს.

◆ 21 მაისისთვის დანიშნულია კრება ტფილისის პირუტყვთა მფარველ საზოგადოებისა.

◆ ტფილისის გუბერნატორმა ხუთი თუმნით დააჯარიმა წამსვლელთ-მომსვლელთა ცნობების მიუცემლობის გამო მეშვიდე უბანში მცხოვრები ასაჯალალოვი, ხოლო ხუთი მანათით—ამავე უბანში ა. ხშარუმოვი, ი. სერებრიაკოვი, ე. იარალოვისა, ტ. არუთინოვი, ნ. ჩაროიანცი, ე. ხაჩატუროვისა, ს. შარბაშჩევი, ა. სარჯისოვი, რ. მირზოევი, ო. ნაბახტაველი, ა. კარტაშევი და გ. ხანანოვი, მე-2-ე უბანში: ნ. ტარიელოვისა, მ. ხმალაძე, დ. ოქოევი, ს. კოროლენკო, ა. ფეკლისტოვისა, ე. კოჩიევისა, ი. არუთინოვი, ა. სიგულაშვილი, ნ. ნაცვალოვი, ა. ცურინოვი, ა. შახბარატოვი.

◆ ტფილისის ფოსტა ტელეგრაფის ოლქის გამგეობის უფროსი მექანიკოსი ინჟენერ-ელექტრიკოსი ჩინნოი მთავრობის განკარგულებით დაინიშნა კიშინიოვის ფოსტა-ტელეგრაფის ოლქის გამგეობის მთავარ მექანიკოსად.

◆ 14 მაისს ივანე ძიძიგურის ტრაქტირში ზუგდიდის მოქალაქეს ანტონ კახტარიას და გიორგი ბებურიშვილს ჩხუბი მოსვლიათ, რომლის დროსაც პირველს მეორისთვის ღვინით სავსე ბოთლი დაურტყამს თავში. დაჭრილი მიხეილის საავადმყოფოში გაჰგზავნეს.

◆ ხორცის დუქნების გამგე კომისიამ სთხოვა ქალაქის გამგეობას, გადასდოს საჭირო ფული ვერის დუქნის შესაკეთებლად და საყინულეს შესაძენად.

◆ ტფილისის სააუქციონო ზალაში ნივთების გაყიდვის საჯარო ვაჭრობით 1 იანვრიდან 18 მაისამდე შემოსულა სულ 16,344 მან. 4% ამ შემოსავლისა გადაიდება ქალაქის კასის სასარგებლოდ.

◆ სენაკის მაზრის მცხოვრებ სოლომონ დანელიასათვის ლორის-მელიქოვის ქუჩაზე ფოსტა-ტელეგრაფის სადგომში ვიღასაც მოუპარავს 17 მან. ღირებული ტანისამოსი. დამნაშავე ნიკოლოზ გეგეჭკორი დააპატიმრეს.

◆ 15 მაისს, 12 საათზე, მუხრანის ბორანით მიმავალი ტფილისის მაზრის მცხოვრები ალექსანდრე ბერიაშვილი გადავარდა მტკვარში და დაიხრჩო.

წერა კითხვის საზოგადოების კრება

15 მაისი.

15 მაისს, საღამოს, თავ. ი. გ. ჭავჭავაძის თამჯდომარეობით, დაიწყო საზოგადო წლიური კრება „ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებისა.“

თავდაპირველად წაკითხულ იქნა გამგეობის მოხსენებანი 1903 წლის მოქმედებისა და 25 წლის განმავლობაში საზოგადოების მოღვაწეობას შესახებ. საანგარიშო წლის განმავლობაში საზოგადოების მოქმედების შესახებ ცნობები უკვე გვქონდა მოყვანილი და ამიტომ აქ აღარ გაწვიმეორებთ; მეორე მოხსენებიდანაც არაფერს აღვნიშნავთ, რადგან ჩვენს გაზეთში იბეჭდება ვრცელი ფელეტონები საზოგადოების 25 წლის მოღვაწეობის შესახებ. მოხსენებებთან ერთად წაკითხულ იქმნა სარევიზიო კომისიის ანგარიშიც, რომლიდან აღვნიშნავთ მხოლოდ მეცხრე, უფრო საყურადღებო, მუხლს: „საზოგადოების 25 წლის არსებობის გამო კომისიას სასურველად მიაჩნია: ა) არჩეულ იქმნენ საპატიო წევრებად საზოგადოების დაარსების მეთაურნი ნ. ზ. ცხვედაძე და ვ. გ. თულაშვილი (დანარჩენი მეთაურნი უკვე არიან საზოგადოების საპატიო წევრებად); ბ) შემოვიღოთ საიუბილეო ჟეტონები—ოქროსა და ვერცხლისა; ოქროსი უფასოდ მიერთვას საპატიო წევრთ; ვერცხლისა-კი აგრეთვე უფასოდ საზოგადოების დღევანდელ ადმინისტრაციის წევრთ, დანარჩენ წევრთ-კი საფასით; გ) დაარსდეს ერთი სკოლა და ერთი ბიბლიოთეკა-სამკითხველო სახელწოდებით „წერა-კითხვის საზოგადოების 25 წლის არსებობისა“. საზოგადო კრებამ ერთხმად მიიღო მხედველობაში სარევიზიო კომისიის ყველა შენიშვნები; მეცხრე მუხლის შესახებ კი შემდეგი დაადგინა: მიღებულ იქმნან საპატიო წევრებად ბ-ნნი ცხვედაძე და თულაშვილი და დაარსდეს სკოლა და ბიბლიოთეკა; ხოლო ჟეტონების შემოღება უარყოფილ იქმნას.

შემდეგ კრებამ, თანახმად გამგეობის მოხსენებისა, საპატიო წევრად აირჩია უხვი შემომწირველი ბ-ნი სტ. ზუბალაშვილი და დაადგინა კრების მაგიერ მადლობა გამოეცხადოს 10 ათას მანათის შემოწირვისათვის. ასეთივე მადლობის გამოცხადება კრებამ დაავალა გამგეობას ყოვლად-სამღვდელო ლეონიდისათვის, რომელმაც საზოგადოებას ყოველ წლივ ათი თუმანი აღუთქვა.

ანგარიშის განხილვას კრებამ თითქმის ორი საათი მოანდომა. უმთავრესად შეეხნენ სკოლების მდგომარეობის საქმეს, რის გამო კვლავ აღძრა დაუსრულებელი ბასი განსაკუთრებული რევიზორის მოწვევის შესახებ. კრების ზოგი ორატორები უსაყვედურებდნენ გამგეობას, რატომ არ მოიყვანე სისრულეში შარშანდელი დადგენილება ამის შესახებო; არა პედაგოგთა გაგზავნა სკოლების სარევიზიოდ საქმეს ავნებსო და სხვა. გამგეობამ უპასუხა, რევიზორის მოწვევისათვის საჭირო სახსარი არ გვქონდა და როცა ეს შეეძლება საზოგადოებას, ხსენებული დადგენილება განხორციელებული იქნებაო. სხვა მცირე შენიშვნების შემდეგ ანგარიში დაამტკიცეს.

წაკითხულ იქმნა სავარაუდო აღრიცხვა 1904 წლისათვის. შემოსავალი გამოანგარიშებულია 28.850 მანათი; ჩვეულებრივ მუხლებს გარდა შემოსავალში შეტანილია: „ბ-ნ სტ. ზუბალაშვილის შემოწირულება—10 ათასი მანათი“. გასავალი აღრიცხულია 28.850 მ., რომლიდან ყურადღებას იქცევს მე-33 მუხლი: საზოგადოების ვალის გასტუმრებისათვის გადადებულია 2800 მანათი. კამათი გამოიწვია ბ. ზუბალაშვილის შემოწირულების დახარჯვის საკითხმა. ზოგი ამბობდა, 4000 მან. (დანარჩენი 5000 მ. უკვე დახარჯულია, ხოლო 1000 მ. ხელუხლებელ თანხად ჩაირიცხა) წიგნების გამოცემას მოხმარდესო; ზოგი საუმჯობესოდ სთვლიდა, ამ ფულით წიგნის მაღაზიის გაფართოვებას, ხოლო მაღაზიის მოგებით წიგნების გამოცემის საქმის გაცხოველებას; ზოგი იმ აზრისა იყო, ამ ფულით საგანგებო თანხების ვალი გავისტუმროთო. საზოგადო კრებამ დაადგინა: მიენდოს გამგეობას, თუ საჭიროდ დაინახავს, ეს 4000 მანათი წიგნის მაღაზიის გაფართოვების და წიგნების გამოცემის საქმეს მოხმარდეს.

შემდეგ დიდი კამათი გამოიწვია გამგეობის მოხსენებამ კენჭის უფლების შესახებ. საკითხი შარშანდელ კრებაზე აღძრა ბ-ნმა მირიანაშვილმა, რომლის აზრით გამორიცხულ უნდა იყონ ის წევრნი, რომლებსაც საწევრო გადასახადი არ შემოაქვთო. გამგეობის უმეტესობა ამის წინააღმდეგი გამხდარა; მისის აზრით, წესდება ნებას არ იძლევა იმ წევრების გამორიცხვისას, რომელთაც საწევრო ფული არ შემოაქვთ; დროებით კენჭის უფლების წართმევა იგივე გამორიცხვა იქნებაო. გამგეობის უმცირესობამ კი მხარი დაუჭირა ბ. მირიანიშვილის წინადადებას. კრებაზე დამსწრენიც ორად გაიყვნენ და, ბოლოს, ხმის უმეტესობით დადგენილ იქმნა: დარჩეს ძველი წესი, ესე იგი, კენჭის უფლება არავის წაერთვას, ხოლო საწევრო ფულის გადასახდევინებლად სხვა ღონისძიებანი იქმნას მიღებულიო.

ამით დასრულდა შაბათის სხდომა და რადგან გვიან იყო (ნაშუაღამევის მეორე საათი), სხდომის გაგრძელება მეორე დღისთვის გადიდვა.

16 მაისი

სხდომის დაწყებისთანავე წაკითხულ იქმნა დეპეშები, წერილები და ადრესები, რომლებიც გამგეობას მოუვიდა „ქ. შ. წ.-კ. გამავრცელებელ საზოგადოების“ 25 წლის იუბილეის გამო. აღვნიშნავთ შემდეგთ: წერილები და დეპეშები—ეპისკოპოს ლეონიდისაგან, ბ-ნ სტ. ზუბალაშვილისაგან, გორის ქართველებისაგან, ბაქოელ ქართველთაგან, ბათუმელებისაგან, ბალახანში მცხოვრებ ქართველთაგან, განჯელ ქართველებისაგან, კავკავის ქართველ საზოგადოებისაგან, ქუთაისის საკვირაო სკოლისაგან, ყვირილის ბიბლიოთეკისაგან, კიევის ქართველებისაგან, ქუთ. სათ.-აზნ. სკოლის კომიტეტისაგან, ადესის სტუდენტებისაგან, ბერლინის ქართვ. სტუდენტებისაგან, ქუთ. გამომც. ამხანაგობისაგან, ქუთ. თავად-აზნ. წინამძღოლისაგან და სხვ.

გარდა ამისა ადრესები: პეტერბურგის სტუდენტებისაგან, გაბრიელ ეპისკოპოსის ქუთ. ბიბლიოთეკისაგან, „მოამბის“ და „ცნ. ფურცლის“ რედაქციებისაგან და სხვ.

შემდეგ მიღებულ იქმნა საზოგადოების ახალ წევრებად 248 კაცი. დასასრულ მოხდა არჩევნები გამგეობისა და სარევიზიო კომისის წევრებისა. საზოგადოების თავჯდომარედ არჩეულ იქმნა თავ. ი. გ. ჭავჭავძე, გამგეობის წევრებად—ბ-ნები ნ. ცხვეთაძე, დ. კარიჭაშვილი, ე. თაყაიშვილი, გ. ლასხიშვილი, ნ. ელიავა, ს. ფირცხალავა, ივ. რატიშვილი, პ. გოთუა, კ. ჯაყარიძე, ვ. მუსხელაშვილი, ფ. გოგიჩაიშვილი და ი. ბარათაშვილი. სარევიზიო კომისიის წევრებად აირჩიეს: ბ-ნები ა. ღულაძე, ნ. გოგიტაძე და თავ. ს. ვახვახიშვილი.

ქუთაისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა საგანგებო კრება

15 მაისს დეპუტატთა საკრებულოს დარბაზში გუბერნიის წინამძღოლის თავ. ს. დ. წერეთლის თავმჯდომარეობით მოხდა ქუთაისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა საგანგებო კრება. თავმჯდომარემ მოახსენა კრებას, სამინისტრომ შეიწყნარა თავად-აზნაურობის შუამდგომლობა იმის შესახებ, რომ ადგილობრივ სათავად-აზნაურო სასწავლებელი ჩამოერთვას „ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებას“ და გადაეცეს თავად-აზნაურობას. შემდეგ წაკითხულ იქმნა კომისიის მიერ შემუშავებული მოხსენება, რომელიც წარედგინა დასამტკიცებლად თავად-აზნაურთა კრებას. ამ მოხსენებით, თავად-აზნაურობას წინადადება ეძლევა, რომ: ა) თანახმად სახალხო განათლების სამინისტროს მოწყრილობისა, სათავად აზნაურო სასწავლებლის პროგიმნაზიული კლასები გადაეცეს თავად-აზნაურობას და გადაკეთდეს პროგიმნაზიად კანონთა კრებულის მე-XI ტ. პირველ ნაწ. მე-1472 მუხლის თანახმად; ბ) თავად-აზნაურობის გამგეობის ქვეშ მიღებულ სასწავლებლის საქმეთა მართვა-გამგეობისათვის არჩეულ იქმნას შვიდის კაცისაგან შემდგარი აღმასრულებელი საბჭო; გ) სასწავლებლის მმართველად დანიშნულ იქმნას ნოვოროსიის საიმპერატორო უნივერსიტეტში ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტზე კურს-დამთავრებული ი. ი. ოცხელი, რომელიც უნდა წარედგინოს დასამტკიცებლად კავკასიის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველს და დ) აღძრულ იქმნას შუამდგომლობა, რომ თავად-აზნაურობას ნება მიეცეს მომავალ სამოსწავლო წლიდან გახსნას სასწავლებელში მეხუთე პროგიმნაზიული კლასი. კრებამ უცვლელად მიიღო მოხსენება.

შემდეგ შეუდგნენ აღმასრულებელ საბჭოს წევრთა არჩევნებს. ზოგიერთმა ის აზრი წარმოსთქვა, რომ საბჭოს თავმჯდომარედ კრებაზე აურჩევლად უნდა ითვლებოდეს გუბერნიის თავად-აზნაურთა წინამძღოლიო. უმეტესობა-კი იმ აზრისა იყო, რომ საბჭოს ყველა წევრები კრების მიერ უთუოდ იყვნენ არჩეულნი. წევრებად დაასახელეს: გუბერნიის თავად-აზნაურთა წინამძღოლი თავ. ს. დ. წერეთელი, ქუთაისის მაზრის წინამძღოლი თავ. დ. ო. ნიჟარაძე, თავ. ს. ნ. დადეშქელიანი?

"ს. ბ. თოფურია", "თავ. მ. გ. ფალავა?" "ფაღავა", "კ. ა. დოღობერიძე", "დ. ბ. მდივანი და სხ. თავ. დ. ო. ნიჟარაძემ მადლობა გამოუცხადა კრებას დასახელებისათვის, მაგრამ საბჭოს წევრობაზე უარი განაცხადა: ამით, შეიძლება, საქმეს ავნონ ზოგიერთებმა, რომელთაც ჩემთან რაღაც პირადი ანგარიშები აქვთ და არ უკადრისობენ საქმე წაახდინონ, თუ-კი მით მე გამოიწვევენ მტრობას; ჩემი გულისათვის-კი რომ ასეთი საზოგადო საქმე დაიღუპოს, ეს ჩემის მხრივ დიდი დანაშაულობა იქმნებაო. კრებამ ერთხმად სთხოვა, რომ ეკისრა წევრობა: ეგ საქმე თქვენი დაწყებულია, თქვენ ყველაზე უკეთ იცით მისი გარემოება და თქვენი წევრობა საჭიროაო. დიდის ხვეწნის შემდეგ, როგორც იქმნა, დაეთანხმეს თავ. ნიჟარაძე. თავ. ს. ნ. ლორთქიფანიძემაც უარი განაცხადა წევრობაზე, რადგან რამდენსამე კომისიაში ვარ წევრად და დრო აღარა მაქვსო. დასარჩენები ყველანი ერთხმად იქმნენ არჩეულნი. წევრების კანდიდატად არჩეულ იქმნა ფ. კიკნაძე. კრების რამდენსამე წევრს ჰსურდა გაეგო, რა მდგომარეობაშია უმაღლესად ნაბოძებ ყოველ წლიური 20,000 მანეთის საქმე, რომლითაც თავად-აზნაურობას ყველაფრის გაკეთება ჰსურს, მაგრამ ვერაფერს-კი ვერ აკეთებს. მაგრამ თავმჯდომარემ განაცხადა, დღევანდელ საგანგებო კრებაზე ამ საგნის შესახებ მსჯელობა არ შეიძლებაო, და კრება დახურა.

დონ-ვალიანი.

ტფ. საადგილ-მამულო ბანკის რწმუნებულთა კრება

გუშინ, 18 მაისს, დაიწყო წლიური კრება ტფილისის სათავად-აზნაურო საადგილ-მამულო ბანკის რწმუნებულებისა. თავმჯდომარედ არჩეულ იქმნა გუბერნიის თავად-აზნაურთა წინამძღოლი თავ. დ. ზ. მელიქიშვილი.

პირველად კრებას მოხსენდა გამგეობის ანგარიში ბანკის მოქმედების შესახებ 1903 წლის განმავლობაში. ამ ანგარიშიდან სჩანს შემდეგი: საანგარიშო წელს ბანკს გაუცია 659 გრძელვადიანი სესხი 6.100 600 მანათისა, 1902 წელთან შედარებით 36 სესხით ნაკლები. გაუცია სოფლის მამულების გირაოთი 121 სესხი 938.600 მანათისა, ქალაქის მამულების გირაოთი—538 სესხი 5.162.000 მანათისა. გარდა ამისა გაუცია მოკლე ვადიანი სესხი: სოფლის მამულებში—61 სესხი 76.045 მანათისა და ქალაქისაში 8 სესხი 24.500 მანათისა.

თავისის ოპერაციებიდან ბანკს საანგარიშო წელს შემოსვლია სულ 535.358 მანათი 63 კაპ., ამ მოგებიდან გადაიდვა: 1) იმ ზარალის დასაფარავად, რომელიც ბანკს ბაქოში მოუვიდა ნახირტეფის საქმისა გამო, 43 077 მ. 77 კ.; 2) სავალო გადასახადების შესატანად იმ მამულებში, რომელნიც ბანკს დარჩა, 48 894 მ. 93 კ; 3) მოწყობისათვის საჭირო თანხა 10%-ით დასაფარავად—594 მ. 98 კაპ.; 4) ბანკის მართვა-გამგეობის ხარჯისათვის—83 838 მ. 17 კაპ.; 5) ძირითად თანხაზე და წმინდა მოგებაზე დაწესებულ სამრეწველო სახელმწიფო გადასახადის დასაფარავად—9 694 მ. 55 კ., ხოლო მოგებიდან გამოირიცხა 186.100.40 მ., ასე რომ წმინდა მოგება ბანკს დარჩა 341.258 მან. 23 კაპ., აქედან: ტფ. გუბერნიის მიწათ მოქმედთა და მიწათ-მფლობელთა საზოგადო საჭიროებათა თანხას გადაეცემა 123.725 მ. 8 კაპ; საგანგებო საჭიროებათა თანხას—17.675 მან. 1 კაპ.; სასოფლო-სამეურნეო საჭიროებათა თანხას 35.350 მან. 2 კაპ.; დივიდენდათ დაურიგდება ბანკის გამგეობისა და დამფუძნებელ კომისიის წევრებს და ბანკის მოხელეთ 35.350 მან. 2 კაპ.; დანარჩენი მიემატება ძირითად, სათადარიგო და ბანკის სხვა თანხებს. 1904 წლის 1-ლ იანვრისათვის ბანკს ჰქონდა ძირითადი თანხა 551.832 მან. (კაპეიკებს აღარ ვთვლით) და სათადარიგო—649.072 მან.

მცირე კამათის შემდეგ კრებამ უცვლელად დაამტკიცა ანგარიში და შემდეგ განიხილა გამგეობის მოხსენება ბანკის სადავო-სასამართლო საქმეების შესახებ, რომელთა რიცხვი საანგარიშო წელს ყოფილა 21. ამით დასრულდა ბანკის რწმუნებულთა კრების პირველი სხდომა.

რუსეთის ქრონიკა

◆ „პრიამურ. ვედომ.“-ში დაბეჭდილია გენერალ-გუბერნატორის შემდეგი განცხადება: „ზოგიერთი ბოროტ-განმზრახველნი სარგებლობენ რუსეთ-იაპონიის ომით და ამურის მხარეში მცხოვრებ ჩინელთა შორის ავრცელებენ ტყუილ ხმებს, ვითომ იმათ რა-

ლაც საფრთხე მოელისთ. ეს ხმები აღელვებენ ჩინელებს; ზოგიერთნი მათგანი სტოვებენ სახლ-კარს, ადგილებს, სამუშაოს და მიდიან ამურის მხრიდან. ამით ვაცხადებ, რომ ყველა ეს ხმები ყალბია, და სანამ ჩინელები მშვიდობიან შრომას ეწევიან და რუსეთის წინააღმდეგ მტრულად არ იქცევიან, არაფრის შიში არ უნდა ჰქონდესთ".

◆ ტომსკიდან სწერენ გაზ. რუსკ. ვედ."-ს, რომ იქ მიუყვანიათ დატყვევებულ იაპონელთა პირველი ჯგუფი, რომელიც შესდგება 26 აფიცერისა და 180 ჯარის კაცისაგან: უმრავლესობა მეზღვაურნია. აფიცრები სამხედრო საკრებულოში დააყენეს, ჯარის-კაცები კი მანეჟში. იაპონელ შტაბ აფიცრებს მიეცემათ თვეში 75 მან., ობერ-აფიცრებს—50 მან. და ჯარის-კაცებს 16 კაპ. დღეში.

◆ ტობოლსკის გუბერნიის (ციმბირი) ქ. ტიუმენში გაკრულია ქუჩებში გუბერნატორის განცხადება, რომლითაც აკრძალულია სხვა და სხვა ნაირ კრებების და ყრილობების გამართვა, იარაღის ტარება და სხვა.

◆ გაზ. „კოტლინში" დაბეჭდილია ბძანება კრონშტადტის უმთავრეს ნავთსადგურის უფროსისა, რომელშიაც აღნიშნულია კრონშტადტის საადმირალოს, ქარხნებისა და ნავთსადგურის გარეგანი დაცვის წესები.

◆ გაზ. „იუჟნ. როსსია"-ს შეუტყვია, რომ ებრაელთა სამეურნეო ახალშენებს ეკატერინოსლავისა და ხერსონის გუბერნიებში მალე შინაგან საქმეთა სამინისტროს გამგეობაში გადასცემენო.

◆ ციმბირის გაზეთების ცნობით, იმიერ ბაიკალის რკინის გზაზე მუშები უკიდურეს მდგომარეობაში ყოფილან ჩავარდნილნი. იმათ არავითარ ყურადღებას არ აქცევენ თურმე. მუშები ცივ მიწურებში დგანან, რომელთა გასათბობად შეშას არ აძლევენ, რის გამო ბევრს მათგანს თავი დაუნებებია მუშაობისათვის და სხვაგან წასულა; ეს გარემოება ძლიერ აბრკოლებს რკინის გზის დასრულებას. ადმინისტრაციამ განსაკუთრებული კომისია დანიშნა ამ საქმის გამოსაკვლევად. კომისიის წევრებმა დაიარეს მიწურები, და აღმოაჩინეს, რომ ყველა ისინი საცხოვრებლად უვარგისნი ყოფილან და ჯარიმა დაადვეს (1500 მან.—500 მანეთამდის) ამ საქმის გამგეთ—ერთ ინჟენერსა და 4 მოიჯარადრეს.

◆ სევასტოპოლში შემდეგი უბედური შემთხვევა მომხდარა. ბავშვებს, რომელნიც ქალაქს გარედ წასულან სასეირნოდ, ერთი ძველი, დაჟანგებული ყუმბარა უპოვნიათ მიწაში და დაუწყიათ იმით თამაშობა. ყუმბარა გამსკდარა. რამდენიმე ბავშვი მსუბუქად დაიჭრა და ერთი—მძიმედ. გამოძიებამ აღმოაჩინა, რომ ყუმბარა ყირიმის ომის დროიდან დარჩენილი ყოფილა, ე. ი. 50 წელიწადი იყო მიწაში და მაინც არ გაფუჭებულა.

◆ კიევიდან დეპეშით ატყობინებენ გაზ. „ნოვ. ვრ."-ს: კიევის სამუსიკო სასწავლებლის ერთმა მოწაფე ქალმა რკინის გზის სადგურ კაზატინში კატლეტი შესჭამა მწვანე მუხუდოთი. შემდეგ, ვაგონში რომ შევიდა, გული შეუწუხდა და მალე გარდაიცვალა. გვამი გასჭრეს და აღმოაჩინეს, რომ სიკვდილი დარიშხანით მოწამლვამ გამოიწვია. ფიქრობენ, რომ ის მწვანე მუხუდო, რომელიც საბრალო ქალმა შესჭამა, დარიშხანით იყო შეღებილიო. იმ მუხუდოს კონსერვებათ ჰყიდიან ხოლმე.

◆ რუსეთის გაზეთები იუწყებიან, რომ ლოძის საქარხნო რაიონში უსაქმოდ დარჩენილ მუშების რიცხვი 8 ათასამდის ყოფილა. უმრავლესობა ფეიქრებია თურმე, რომელთა დათხოვნა სამრეწველო კრიზისმა გამოიწვია.

ღამის დეპეშები

(რუსეთის დეპეშა სააგენტოსაგან)

18 მაისი

პეტერბურგი. „კანონთა კრებულში" დაბეჭდილია შემდეგი უმაღლესი ბრძანება: „სამხედრო დროის გარემოებათა მიხედვით საჭიროთ ვსცანით ამ დროის შესაფერად შეთანხმებულ იქმნას აგრეთვე საშუალებანი ბალტიის ზღვის საზღვაო დაცვისათვის და ვბრძანებთ: 1) კრონშტადტის ნავთსადგურის უფროსს დაევალოს უმთავრესი გამგეობა შემდეგ ნავთსადგურებისა: რეველის, სვეაბორგის, იმპერატორ ალექსანდრე მე-III-ს და ბალტიის საზღვაო რაზმებისა; ამასთანავე ეძლევა მას სახელწოდება ბალტიის ფლოტისა და ნავთსადგურების უფროსისა; 2) ზემოხსენებულ ნავთსადგურების უფროსები უნდა ექვემდებარებოდნენ ბალტიის ფლოტის უფროსს ადმინისტრატიულ და სამხედრო მხრივ: 3) ფლოტისა და ბალტიის ზღვის ნავთსადგურების უფროსი უნდა იყოს ამავე დროს ბალტიის საზღვაო დაცვის უფროსად.

ტოკიო. („რეიტ. სააგენტო"). გენერალი ოკუ იუწყება: „რუსებმა თავი მიანებეს სანშილიპუს. სანშილიპუს აღმოსავლეთით არც ერთი რუსი არა სჩანს. რაზმმა გენერალის კაკამურას უფროსობით 14 მაისს დაიჭირა ლეუშუტი და ხელთ ჩაიგდო 4 ზარბაზანი".

გენერალი კუროკი იუწყება, რომ 15 მაისს იაპონიის რაზმმა იერიში მიიტანა 2000 ყაზახზე აიაინიამინთან ფინხუანჩენის ჩრდილოეთ აღმოსავლეთისკენაო. იაპონელებს მოუკლეს 4 კაცი და დაუჭრეს 28 კაცი. რუსების ზარალი არ ვიციო.

გენერალი კუროკი იუწყება, 14 მაისს ტაიშიპუძასთან იაპონელებმა ტყვეთ წაიყვანეს დრაგუნის პოლკის პორუჩიკი როგოვსკი და 7 სალდათი, რომელნიც დასაზვერათ ყოფილიყვნენო.—როგორც ხმა დადის, იაპონელებს ტყვეთ წაუყვანიათ რუსების რაზმი, რომელიც დასაზვერათ ყოფილა იაპონიის ჯარის უკან; ამასთან აფიცრები ტყვეთ წაუყვანიათ ან დაუჭრიათ. მხოლოდ რამდენიმე კაცი გადარჩენილა.

შანხაი. („რეიტ. სააგენტო"). კორეის ჩრდილოეთ-აღმოსავლეთის ნაპირზე გადავიდა იაპონიის ჯარი, რომელიც რამდენისამე ტრანსპორტით მივიდა.

18 მაისი.

ბახმუტი. ბახმუტის ბოქაულმა სკალონმა აღმოაჩინა ნახიჩევანში ყალბ ოქროს ხუთ მანეთიანების ქარხანა. დატუსაღებულნი არიან მექარხნეები: სომეხა კარაგოდინი, ოქრომჭედელი უსენკო და ლეონენკო.

ნეი-სტრელიცი. გარდაიცვალა დიდი ჰერცოგი.

თავრიზი. ბრუნდება თავრიზში გარეშე საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენელი, ტახტის მემკვიდრესთან მეოთე, მუვახირ-დოვლე, რომელსაც დამოკიდებულება აქვს უცხოელ კონსულებთან. —ურმიის ოლქში ადგილობრივმა მცხოვრებლებმა მოჰკლეს ინგლისის მისსიონერი. საქმის გამოსაძიებლად წავიდა აქედან ინგლისის კონსული. —მოვიდა ცნობილი ქველმოქმედი ფრანგი ქალი ქ-ნი მარკი, რომელსაც მოჰყვა 5 მოწყალების და. განზრახვა აქვთ დააარსონ საავადმყოფო 500 კაცისათვის და ფრანგული სკოლა.

სტამბოლი. რუსეთისა და ავსტრო-ჰუნგრეთის კონსულები წავიდნენ კიპრილიის სანჯაკში რომელიც საინსპექტორო განზრახვით უნდა შემოიარონ.—პორტამ სესხი გამოართვა ოტომანის ბანკს. 18 მაისს ხელს მოაწერენ კონტრაქტს, რომლის თანახმადაც ბანკი ვალდებული იქნება ჯამაგირი აძლიოს მაკედონიის მთელ ჟანდარმერიას.

გიანგცზე. („რეიტ. სააგ.") ტიბეტელებმა დასტოვეს ინგლისის ბანაკის უკან მდებარე ადგილები, ასე რომ მიმოსვლა ისევ განახლდა.

18 მაისი

პეტერბურგი. 16 მაისს გარდაიცვალა ცნობილი ჟურნალისტი ალექსანდრე პეტრეს ძე პიატკოვსკი, ჟურნალ „ნოვე ლიუდატელის" რედაქტორ-გამომცემელი.

ვენა. ავსტრიის მთავრობა დასთანხმდა ხედივის დეკრეტის გამოქვეყნებაზე მას შემდეგ, როცა რუსეთისა და იტალიის მთავრობათ თანხმობა გამოაცხადეს ამ გამოქვეყნების შესახებ.

ერსეტი. 16 მაისს მძლავრად მოედვა ცეცხლი დელავარლაკოვანის რკინის გზის საქონლის სადგურს; დაიწვა საქონლით სავსე საწყობი, რამდენიმე ვაგონი და საბუქსირო გემი. ზარალი 5 მილიონ დოლარამდეა.

სოფია. (ოპოზიც. წრეებ.) გაზეთები იუწყებიან, რომ მინისტრთა საბჭოში გადაწყვეტილია ისესხონ საადგილ მამულო ბანკისაგან მილიონი ფრანკი; ეს ფული განსაკუთრებულმა კომისიებმა უპროცენტო სესხად უნდა დაურიგონ ოსმალეთიდან დაბრუნებულ გარდახვეწილთ. კომისიის წევრებად იქნებიან ბოლგარიის სავაჭრო აგენტები, ბოლგარიის მიტროპოლიტები და მაკედონიაში საადგილ-მამულო ბანკის დელეგატები.

რედაქტორ-გამომცემელი ალ. ჯაბადარი

განცხადებანი

დ-რის შინდლერ-ბარნაის

„მარიენბადის რედუქციური აბები"

წინააღმდეგ

სიმსუქნისა

და საუკეთესო საფაღარათო საშუალება.

ნამდვილი აბები იყიდება მხოლოდ

წითელ კოლოფებში,

რომელშიაც აწყვია დარიგება, თუ როგორ იხმარება ეს წამალი, დაწერილი რუსულად, ფრანგულად და გერმანულად.

იყიდება ყველა საუკეთესო აფთიაქსა და სააფთიაქო მაღაზიებში. (ნ. 26—20)

ტფილისის ქალაქის

გამგეობა

აცხადებს საყოველთაოდ, რომ 10 ივნისისათვის დანიშნულია **საჯარო ვაჭრობა**, რომლის დროსაც იჯარით გაიცემა ქალაქის ნავი ვერის ხიდს ზემოდ.

პირობების გასინჯვა შეიძლება გამგეობის კანცელარიაში ყოველ დღე, კვირა-უქმეს გარდა, დილის 10-დან ნაშუადღევის 2 საათამდე. (ვ—6.—3)

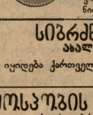

СѢДЕЛЬН. СПЕЦІЯЛЬН.

Безъ конкуренціи

Продаются всевозможн. сѣдла

მიხაილოვის პრ., სახლი ალავერდოვისა, № 92, საზაფხულო სოპრანიის ახლოს. (წ.—176—19)

სიბრძნე-სიცრუე

ახალი გამოცემა

იყიდება ქართველთა ამხანაგობის კიოსკში.

ჩემის ვაჭრობის მოსპობის გამო

ამა წლის 22 აპრილიდან ვნიშნავ უკანასკნელ გაყიდვას, საფაბრიკო ფასებზე დაბლა, ჩემს სამხედრო მაღაზიაში, ალექსანდროვის ბაღის პირდაპირ, ხაზინის გვერდით.

გადაჭრილი ფასებია დანიშნული.

ნარდათ მყიდველებს ვთხოვ პირდაპირ მე მომმართონ.

(60—189—13) პატივისცემით ბ. გ. ბერ

სამკურნალო ვანები და წყალსასხური

წყალსასხური ცხელი და ცივი. ტემპერატურა ყოველნაირი და 4 ატმოსფერის სიმძიმემდე. **წყალსასხურება შოტლანდიური, შარკოსებური** და სხვა გვარი. სავსე ვანები, ნახევარ ვანები; ვახები ჩასაჯდომი და ფეხთათვის სასურველ გრადუსისა. ჰაერ გამომშრალი და **ორთქლის ვანები** სხვა-და-სხვა ექსტრაქტებისაგან. წყლის გადავლება, დასველება და შეხვევა გერმანიაში ცნობილ ჰიდრაპატის **კნეიპისა** და სხვათა სისტემისამებრ.

ეს სისტემა მე შევისწავლე თვით კნეიპისაგან და მოწმობაც მაქვს იმისაგან მიღებული. ვანები და სხურება არჩენს **ქარებს, მოშლილ ნერვებს, ქსენას, მუცლის შეკვრას, სისუსტეს, თავის ტკივილებს** და სხვას. მოწყობილება საუკეთესოა და თვალ-ყურსაც თვითონ ვადევნებ. მოთავსებულია სახაზინო პალატის გვერდით; შესავალი ხაზინის ქუჩიდან. **ზ. ე. ცოციანოვი.** (10—164—19)

ფეხსაცმელი

ს.-პეტერბურგის სამექანიკო წარმოების ამხანაგობისა,

მკვიდრი, კოხტა და მსუბუქი, ქალისა, კაცისა და ბავშვისა,

აგრეთვე მაწრაფლ-მავალები და სანდალიები. ყველა ამის შეძენა შეიძლება ტფილისსა და ამიერ-კავკასიის სხვა ქალაქების საუკეთესო მაღაზიებში.

ФАБРИЧНОЕ КЛЕЙМО

С.ПЕТЕРБУРГЪ

გთხოვთ ყურადღება მიაქციოთ საფაბრიკო ნიშანს

ტყავის საქონელი

რუსეთსა და საზღვარ-გარედ დამზადებული, მრავლად არის

სავაჭრო სახლის

„ლეოპოლდ ნეიშელერ"-ის საწყობში.

ტელეფონი № 346. ერევნის მოედანი. (60—6.—28)